

Abonnement pour un an
200 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

"IDJTIHAD,, Constantinople

Téléph. St. 865

XXI ème ANNÉE

15 Mars 1926 — No 200

الاجتهاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنه لکی [۲۴ نسخه]
تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغذلیسی ه لیرادر .

اداره خانه سی :

جفال اوغلنده « اجتهاد نهوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی برنجی سنه

نومرو ۲۰۰ - ۱۵ مارت ۱۹۲۶

مادام دوسه وینیه

کلشدي . مکتوبلری ایلک دفعه اولارق ۱۷۲۶ شباهنده ، یعنی ۱۶۹۶ تاریخنده یتش یاشنده ارتحالنه نظراً وفاتندن تام اوتوز سنه صوکره نشر ایدیش اولق اعتباریه ، کچرمکده اولدیمز بو ۱۹۲۶ سنه سنک شباطی ، مادام دوسه وینیه نك هم شخصی ، هم شخصیتی اعتباریه ایکی مختلف سنه دوریه سنه تصادف ایتکده در : چونکه بو شباط ، مادامک تولدی اعتباریه اوج یوزنجی سنه یه مصادف اولدیی کي ، مکتوبلرنیك ایلک طبیی نقطه نظرندن ده تام ایکی یوزنجی سنه دوریه دیمکدر !

مادامک اثرلری و ذکاسیهله مشهور بر معاصردی اولان مادمازل دوسکوده ری dee Sudéry ، مارکز دوسه وینیه نك کوزللیکنی تصویر ایدرکن جاذب بر قومرالانی اولدیی ، اصالت ونجابتک حال وطورندن آکلاشیلدیی و بالخاصه داننده پک ایجه برظرافت و خصوصیتی اولدیفندن قرالکیله کشدی یله دانس ایتدیکنی آکلاتیمور واوندن صوکرده بیاض تنک برکل کبی تازه ، چهره سنک چوره سی مکمل ، بوتون خطوطی کوزل ، کوزلری ماوی و آتشین و یا ناقلری سمردی بر بسمه زمین اولدیی سوله مکله بیتیره میور . ایشته بودلر ، یوکل کبی مخلوق کونک برنده عاقله سی ، لیاقتسز لکیله کندیسنی بدبخت ایدمک حسسز بر حریفه ، مارکی دوسه وینیه اسمنده زنکین واصل بر اشک حریفه ویدی : بو حریف او مستنا قادینی اهل ایدوب عاشقانه ماجرالر پشند قوشدیفندن ، کونک برنده بر زقییله کیریشدی بر دوللوده کروب کیتدی . مادام دوسه وینیه ایشته بو صورتله قوجه سنک کندیسنه ترجیح ایتدی بر قادی یوزندن ، بر رقیبه یوزندن دول قالمق فلاکتته اغرادی واوندن صوکره یتش یاشنده وفات ایتدی کونه قدر ساکن ، آسوده و ناموسکارانه بر حیات ایچنده یاشادی .

قوجه سنکدن بر قیزیله بر اوغلی اولمشدی . کندیسنی قیزی مارکرتی پک چوق سه ووب اوغلنی هیچ سه ومدیکی حالد ، قیزی کندیسنی هیچ سومیوب اوغلی شارل اوئی بالعکس پک چوق سه ویدی ! مادام دوسه وینیه ، آنا شفقتک اک ایجه واک یوکسک درجه سیله مبتلا اولدیی بوحسز قیزی ، طبق متوفا باباسنه چکن بو طاش یورکلی مارکرت دوسه وینیه ی موسیو دوغرنیان de Grignan اسمنده بر اصیلزاده ویرمشدی : طشردده املاکی اولان موسیو دوغرنیان ، کونک برنده مادام دوغرنیانی الوب پروانس ایالتنده کی مالکانه سنه کونوردی وایشته بو صورتله مادام دوسه وینیه قیزندن آیریش اولدی . فقط بو آنا هجرانی فرانسه یه بویوک برادییه ، عصرلرک اندر یتشدردیکی مستنا بر شخصیت ادبیه قازاندرمش اولیوردی : چونکه بویوک هجران او ممتاز آنا شفقتنی بوس بوتون آله ولندیروب دائمی بر آتش حاله کتیرن بر عامل اولدی و مادام دوسه وینیه اوکوزل مکتوبلرنی ایشته بوسونک بیلیم هجران آتشک ویردی حرارتله یازدی . بو آیریلیق کونلرنی مادام متادیا سوکیلی قیزنه مکتوب یازمقله کچیریور ، دورمادن یازیور ، یورولمادن یازیور ، اوزون اوزون یازیور وعادتا حسی بر سپور کبی ، برنوع شفقت

فرانسه ده اون دردنجی لوی نك زمان سلطنتنه مصادف اولان اون یدنجی عصر هم فرانسی ملتک ، هم فرانسی لسانک اک بارلاق عصریدی . قراللق تاریخک عنائلی تاریخنده کی سلیمان قانونی قیلندن عتشم بر شخصیتی اولان اون دردنجی لوی ، [کونش قرال] عنوانی آلدیی کبی ، یاشادیی دوری ده فرانسلر [بویوک عصر] تسمیه ایتیلردی . کرک او عصره وکرکمه معاصری بولونان قراله اضافه ایدیان بو بارلاق صفتلری هیچ بر مؤرخ ایچون مبالغه ی بولق امکافی یوقدر . فی الحقیقه ریشلیو و مازارن کبی بویوک داهیلرک بارلاق بر صورتده اداره ایتدکبری فرانسی سیاست ، داخله دره بکلک اصولک بیقیلوب وحدت ملیه و مرکزیت اداره نك تأسیسی و خارجا وه فرانسی نفوذ سیاسینک تکمیل آوروپا یه تشمیلی کبی بارلاق نتیجه لر تولید ایدیور ، فرانسی لسانی بو عصرده تصفیه ایدلیور ، فرانسی املاسی بو عصرده شکل قطعیسی آلیور ، فرانسی آقاده میس بو عصرده تأسیس اولونیور ، راسین ، قورنه ی ، مولیر ، لافونته ، بو آلو ، باسقال ، مادام دولافایه ت و ... بویوک فرانسه ده اوج یوزنجی سنه دوریه سی تسعید ایدیلکده اولان مادام دوسه وینیه کبی بوتون بشریتک حالا تقدیر ایتکده اولدیی بویوک شخصیتلرله بویوک عصرده ظهور ایدیوردی . راسینله قورنه ک فاجعه ده ، مولیرک مضحکده ، لافونته نك ماصیلچیلده و مادام دولافایه تک رومانچیلده کوستردکبری بویوک قدرتی ، مادام دوسه وینیه ده ، اگر تمیری جائزه ، مکتوبچیلده کوسترمشدی ! فقط بوتون بو صایدیمز بویوک محرول اثرلرنی طبع و نشر ایدیلک اوزره یازمش اولدقلری حالد ، مادام دوسه وینیه اوکوزل مکتوبلرنی یالکز مخاطبلرنک او قویایله جکی مخبرات خصوصیه قیلندن یازمش ودها دوغروسی قارالامشدی . اونک بو خصوصیتی ، یازیلرنک صمیمیت و محرمیتی تشکیل ایتک اعتباریه ، هیچ بر محرک حائر اولمادیی بر قیمت مخصوصه عد ایدیله بیلیر .

اصل اسمی Marie de Rabutin-Chantal شکلنده اولوب مارکی دوسه وینیه یله ازدواجندن اعتباراً Marquise de Sévigné نامی آلان بو ذکی و مقتدر قادی ، فرانسه نك اسکی واصل عاقله لرندن برینه منسوب اولارق ۵ شباط ۱۶۲۶ تاریخنده دنیایه حس ایتدیرن فنا حکومتلرک ظلم و قهری آلتنده محو ومنعدم اولماقندن قوملره هانکی حقیقی منفعت حاصل اولور ؟ نوعمرک بوقادار ظالمانه بر صورتده طعمه سی اولدیی اک جانخراش سفالتلرده ، اک مستمر مختلرده ، اخلاق بوزوقلقلرنده ، چیلغلقلرده فائده لر ، منفعتلر گورورسه ایمانک کوزلری عجیب کوزلردر ! زهاب ژان مه یه

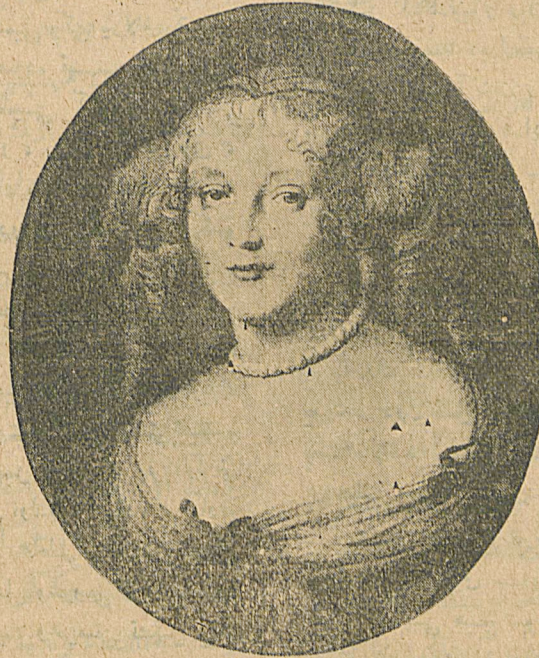
ادمانی یابارکی بوتون قوت و قدرتیله یازیوردی! بونکله برابر ، اوسوکیلی قیزینک کندیسنی هیچ سومدیکنی بیلمیه رده دکلدی ؛ حتی بر مکتوبنده :

— سزك طرفكزدن سه ویله مش اولق فکرینه تحمل قولای برشی دکلدر ، بوکا ایناتک !

دیورودی. فقط بویله دیدیکی حالدله زواللی قادین ینه سه ویور وینه صحیفه لرجه یازوب دوریوردی! اونک بودرین محبتی بالخاصه قیزندن اوزاق یاشاماسی ، یعنی هجرانی ادامه ایدیوردی . قیزی اوغلنه ترجیح ایتسی بیله بلکه اوغلنک کندی یاننده بولونماسندن متولدیدی . فی الحقیقه مارکریت اولندن اول اوزاق بر مکتوبده ، اولندکدن صورکرده طشرده یاشامش و بوسیده مادام دوسه وینه قیزی هیچ بر زمان ایستدیکي قدر کورمه مشدی ! آزالنده کی

یوزلرجه فرسخ مسافه ، مادامی دائما قیزینک فراقیله یاقش و زول لومه ترك دیدیکی کبی « مادام دوسه وینه تکمیل عمرینی بر کولکه به برستش ایتکله کچیره مشدی! »

فقط بو باغری یانلق مارکیز، یالکز قیزی مادام دوغرینانه دکل ، دها برچوق کیمسه لره و ازجمله دامادی موسود و غریبانله [دوبوسی] و [دوقولانز] کی یکنلرینه و برچوق محبلریله محبلریته ده مکتوبلر یازیوردی . فرانسه نك بویوك عصرنده تلغراف ، تلفون ، تلسز ، تره ن و او طویل کبی سرعت واسطه لرینک هنوز موجود اولماسی ، مادام دوسه وینه نك بو قدرچوق مکتوب یازماسنی بر ضرورت حالنه

Mme de Sévigné

اولمازدی : اونک ایچون مادام دوسه وینه دن مکتوب آلتق ، هرکسه نصیب ارمایان بر مظهریت صاییلیدی . دولو دزکین قوشوشان خصوصی پوسته جیلر بیله مارکیز دوسه وینه نك مکتوبی طاشیده قلدندن بحث ایدوب باغیرارق اقتخار ایدرلردی ! مادام ، بالخاصه وفاتندن صورکره میدانه حیقه مش اولان او بویوك شخصیت ادبیه نك پك فرقنده اولماقله برابر ، مکتوب یازمقده کی قدرت و صنعتندن بوس بوتون یخبرده دکلدی ؛ حتی ۱۵ شباط ۱۶۹۰ تاریخلی مکتوبنک بر فقره سنده ، کونک برنده محرراتنک طبع ایدیلک امیدنی بیله ایما ایتشدی . بونکله برابر ، کندیسنی مکتوبلرینی طبع ایدیله جك بره اثر دییه یازماز و حتی تصحیح بیله ایتدیکندن هیچ بر تصنع کوسترشمش اولمازدی . ایشته بوندن دولایی بوتون یازیلرنده ساده لک و طبیعیک واردی . منقد آمیل فاکه

اونک بو خصوصیتینی نظر اعتباره آلاق ، فرانسه نك اک صمیمی و اک بارز شخصیت صاحبدورت بویوك محرزندن برینک ده مادام دوسه وینه اولدیغنی سویله مشدی.

مادامک معاصرلرینی تسخیرایدن جهت ، ایشته بو طبیعیکله اسلوبنک ظرافتیدی. فقط بوعصرده او مکتوبلرک بوس بوتون باشقه بر نقطه نظر دن رقیعتی دها واردرکه اوده قیمت تاریخیه سی ، یعنی پك مهم بر وثیقه تاریخیه اولق اهمیتیدر : فی الحقیقه مادام دوسه وینه موقع اجتماعینی اعتباریله اک یوکسک محافله یاشامش اولدیفندن ، محیطی و زمانی حقنده اک مکمل

معلوماته مالکدی ؛ بوسبيله آلدله بولونان مکتوبلری ، ادبیات منسوبلری قدر و بلکه دها زیاده مؤخرلی علاقه دارایدر ؛ چونکه بومکتوبلر یالکز آن اشفاقته دولوب بره تحسرنامه ماهیتنده اولمایوب عینی زمانده مکمل بره قرونیک Chronique شکنده در . بو قرونیکلردن او زمانکی سرای حیاتی ، شهر حیاتی ، زادکان حیاتی ، تیاترو و ادبیات حیاتی ، طشره حیاتی ، حرب و صلح حیاتی ، عائله حیاتی و مودا حیاتی بوتون تفصیلات و تفرعائیله آکلاشیلمقده اولدیغنی کبی ، اوعصرک بوتون سیاسی انترقیه لری ، مشهور جنایتلری ، شایان دقت شخصیتلری ، ارککاری ، قادیلری و هر درلوحسیات و احتراصاتی بوتون چیپلاقلغیله تظاهر ایتکده در : بوسبيله مادام دوسه وینه نك مکتوبلری بوتون بر عالمی بوتون موجودات

کستیریوردی. مع مافیله اونک مکتوبلری اوزمان بیله حیرت ولدتله اوقونور ، آلدن آله اچار ، اوچوشور ، تکرار تکرار اوقونور ، هرکس بر برینه کوستیری ، قویه ایدیلیر ، قولکسیون بایلیر و عاداتا آزرلته جك حاله کلیردی !

— مادام دوسه وینه نك صوگ مکتوبی اوقودیکز می ؟ دییه هرکس بر برینه صوراردی .. بوسورتله مادامک دها کندی حیاتنده برقراره زمره سی حاصل اولمشدی : یکونی سکسان ، یوز کشی به بالغ اولان بومنور زمره ، زنکین ، ایشسز و ممتاز زادکاندن مرکبیدی . مادام دوسه وینه نك اون یدنجی عصرده کی قارئلری ایشته بوندن عبارتدی . فقط شهرتی دها واسع برداثریه شامل اولدیغنی حالده ، مکتوبلرینی اوقومق هر بختیاره میسر

مادام دوسه وينيه نك ايكي مكتوبى

نومبر نك اوج بوزنجى سنه دري سى مناسبه شخصيتى
تحليل اينديكمز مادام دوسه وينيه نك ايكي كوزل مكتوبى
عينا ترجمه ابريوزر . مادامك بومكتوبى ، بكنى موسيو
دوقولانتره خطاباندر .

پارس ، بازار ايرتى ، ۱۵ كانور اول ۱۶۷۰

بوكون سزه الكشايان حيرت ، الكبحر ، الكفوق العاده ،
الك معجزوى ، الك مظنن ، الك محتشم ، الك ناشيده ، الك
بى نظير ، الك خارق العاده ، الك اينانيلماز ، الك غير منتظر ،
الك بويوك ، الك كوچوك ، الك نادر ، الك عمووى ، الك طراقلى ،
وبوكونه قدر الك كيزلى ، الك پارلاق ، الكشايان غبطه برشى
اخبار ايدى جكم ؛ اويله برشى كه اعصار ماضيه اينجه برتك
مشالى ، هم دوغرو اولمايان تك بر مشالى واردر ؛ اويله
برشى كه بزلر بوكا پارسده بر درلو ايناناماديغمز حالده ،
بيلم سز لر ليونده ناصلا اينانابيله جكسيكز ؛ اويله برشى كه
هر كسه قيامت علامتى كى كليور ؛ والحاصل اويله برشى كه
اوكرده كى بازار كوني وقوعه كله جك واوكون او حاله
شاهد اولانلر كندى كوزلرينه اينانمايوب ياكلش كور .
دكارينى ظن ايدى جكلر ؛ اويله برشى كه بازار كوني وقوعه
كله جك وبونكه برابر بلكه ده بازار يرتسى كوني هيچ
وقوعه كله مش اولاجق . بو شينك نه اولديغى سويله مكه
بر درلو ديلم وارمايور ، اونك ايچون نه اولديغى آرتق
سز كنديكز آكلايويور ؛ نه او ، بيلمجه مى حل
ايدى مييور ميسيكز ؟ ديليكزى كدىمى يوتدى ؟

اويله ايسه نه اولديغى سزه بن سويليم : موسيو
دولوزون [۱] بازار كوني [لوور] سراينده اوله نييور ،
فقط كيمى آلسور ؟ بيلك باقاييم !

ايشته بو بيلمجه مى هيچ بيله مزسيكز .

شيمدى مادام دوقولانتر ديركه : «ايشته بونى بيلمك

بك كوچ : عييا مادام دولا واليهرمى ؟

— خاير ، قطعيا مادام .

— او حالده مادمازل دوره چى ؟

ومخلوقاتيله عصر دن عصره نقل ايتكمده وحالا ياشاتمده ديمكدرا !
مادام ، حياتى طبقى برسام كى « داپره ناتور » تصوير ايدردى :
فقط بو تصويره او سونمز زوجى ده قارشيدردىغندن ، بوكون
ايرلرند اوج يوز سنه لك برقلبك بوتون خلجان وبوتون ضربانى
محسوس اولمده در ! آنا شققتندن الهام آلان اسلوبنده اينجه
برقادين ظرافتى ده واردر : اويله ماهردر كه عيى حس شفقى
هرمكتوبنده تكرار ايدوب دورديقى حالده هيچ برزمان اونى
عنى كله لرله افاده ايتمه مش ، بركره سويلديكى بردها تكرار
ايتمش اولقى وضعيته دوشمه مشدر .

مادام دوسه وينيه نك مكتوبلرندن اوزمانك حياتى ناصيل
آكلشيلابيله جكنى كوسترن بك شايان دقت بر مثال واردر :
مثلا قاديترك بوكون مودا اتخاذايتدكرى كسيك صاچ اصولك
اوزمانده ظهور ايتمش اولديغى مادامك مكتوبلرندن آكلالا .
بيليرز : بو مودا پارسده ۱۶۷۱ مارتنده تعمم ايتمش ! مادام
دوسه وينيه مكتوبلرندن برنده بو مودادن بحث ايدركن :
[صاچلرى ايكي ياندىن قات قات كسوب مهمل و مدور بوقلر
يايويور ؛ بو بوقلر قولاق حداسندن اعظمى بر يارماق قدر
آشاغى اينيور ...] ديور و صوكره : [بو باش ، ياشلرى
وكوزلكلريله متناسب دوشمه ين بعضى قاديترده بك كولونچ
اوليور ...] علاوه سننده بولونيور ! فقط نهايت مادام
دوسه وينيه نك كنديسى ده بو مودايه اتباع ايدوب او كوزله
صاچلرني كسيدردى و باشنك ايكي ياندىن ايكي دهمت صاچ
برقارق بو موداك Coiffure à la Sévigné تسميه ايديلسته
سبب اولدى !

ماركيز دوسه وينيه مكتوبلرني يالكرز فطرى بر ذكا
سايه سنده يازمش دكلدر ؛ چوق اوقوردى ؛ غايت واسع معلوماتى
واردى ؛ مامل ايتالانجه بيليدى ؛ بويوك عصر ك ادبى
جريانلرني كال دقتله تعقيب ايدر و مثلا قورنه ني راسينه ترجيح
ايتك كى تلقيات عموميه خلافتنه ادبى قناعلر اظهار ايدردى .
حياتنك صوكلرني آرتق هپ دينى اثرلر اوقومايه حصر ايتمشدى .
مادامك اوزون سورهن وهب هجران ايچنده كچن بوحياتى دائما
بر حس وفكر عالمى ايچنده كچمش و بوتون او اينجه حسلريله
ظريف فكرلرني بلكه بيكرجه مكتوب كاغذلرينه مخبره طرزنده
قيد ايتدكن صوكره ، اوسوكيلى و طاش يوره كلى قيزينك ،
يعنى مادام دوسه وينيه نك قيزى اولمقدن باشقه بر مزيق اولمايان
مادام دوغرىنايك پرووانسده كى مالكانه سننده بوندن ايكي بوزاوتوز
سنه اول تام يتمش ياشنده ثولوب كيتمشدى .

اكر بزده ده بوندن اوج بش يوز سنه اول بويله بويوك
قاديترلر يتشوب اويله مكل مكتوبلر يازيش اولسه ايدى ، بزده
بوكون كچمش عصرلرده كى حيات اجتماعيه مزي بوتون تفرعاتيله
اوكرنش اولوردق : ايشته يالكرز بو ملاحظه بيله مادام
دوسه وينيه نك شخصيت واهيتتى تعمين و تثبيت كافي بر معيار عد
اولونابيلير .